

תת"ע 6045/08/16 - מדינת ישראל נגד אנרכיה ירוסלב - אינו נוכח

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

תת"ע 6045-08-16 מדינת ישראל נ' אנרכיה ירוסלב
בפני כבוד השופט דן סעדון

בעניין: מדינת ישראל ע"י עו"ד פרידל

המאשימה

נגד

אנרכיה ירוסלב - אינו נוכח

הנאשם

הכרעת דין

1. ביום 5.8.16 נרשמה לנאשם הזמנה לדין שעניינה נהיגת רכב בשכרות מכוח סירוב להיבדק. בדיון ההקראה כפר הנאשם במיוחס לו בכתב האישום וטען כי כלל לא היה שיכור עובר לאירוע. הנאשם נימק את סירובו לבצע את בדיקת הנשיפה בקיום בדיקה דומה בעבר שהותירה בו תחושת אי נעימות. כבר עתה אומר כי ניסיתי כמיטב יכולתו להסביר לנאשם את חומרת העבירה ואת הצורך שלו בייצוג משפטי הולם. הנאשם טען כי הוא מסרב לשכור או לקבל ייצוג משפטי בין היתר בשל "חוסר אימון". בנסיבות אלה ובהינתן שלא הוצהר כי עמדתה לעונש של המאשימה בתיק זה היא למאסר, לא מצאתי לנכון לכפות על הנאשם ייצוג של עו"ד שהנאשם אינו בוטח בו וספק אם ישתף עמו פעולה לצורך הגנתו.

2. חרף עמדתו האמורה של הנאשם, ניסיתי גם במועד דיון ההוכחות לסייע לנאשם בניהול הגנתו. גם סנגורים שנכחו באולם בית המשפט סייעו לנאשם כמיטב יכולתם בניהול הגנתו. התרשמותי הייתה ונותרה כי הנאשם מתבצר בעמדתו ואינו מעוניין לסטות ממנה. במצב דברים זה לא נותר אלא לשמוע את המסכת העובדתית ולהכריע בעניין. במסגרת פרשת התביעה העיד מר שרגא ברנד, המתנדב שעצר את רכב הנאשם (להלן: "**המתנדב**"). יתר העדים לא העידו ומעשה ידיהם הוגש בהסכמת הנאשם, לא לפני ששבתי והקראתי לנאשם את תוכן מסמכים אלה ונחה דעתי כי הנאשם מבין את תוכנם ומשמעותם. במסגרת פרשת ההגנה העיד הנאשם לעצמו.

3. כאמור, המתנדב העיד במסגרת פרשת התביעה וערך לנאשם הזמנה לדין. לטענתו עצר את רכבו של הנאשם במסגרת בדיקה שגרתית מבלי שקדם לה חשד קונקרטי נגד הנאשם. הוא ביקש מן הנאשם לבצע בדיקת נשיפון אך הנאשם סירב. המתנדב טוען כי הזהיר את הנאשם כי אם יסרב לבצע בדיקת נשיפה באמצעות מכשיר "ינשוף" הוא צפוי לעונש. המתנדב אישר כי במהלך האירוע יכול והוחלפו בינו לנאשם דברים שלא באו לידי ביטוי במסמכים שערך המתנדב. עם זאת, ציין כי רשם את עיקר הדברים.

4. הנאשם הובא אל מכשיר הינשוף בניסיון לגרום לו למסור דוגמת נשיפה. מפעיל הינשוף גולן סופר ערך מזכר (ת/2) שהתקבל בהסכמה ובו ציין כי הסביר לנאשם כי הוא חייב לבצע בדיקת נשיפה על פי חוק וכי המסרב לבדיקה מוחזק כשיכור על פי חוק. הנאשם אישר בעדותו כי אכן קיבל הסברים ברוח זו בנוגע לסירוב ולמשמעותו אך ציין - כפי שצוין בת/2 - כי סירב לבצע את בדיקת הנשיפה לאחר קבלת ההסבר.

5. בפרשת ההגנה העיד הנאשם. הנאשם מסר כי נדרש לבצע בדיקת נשיפה וסירב. הוא טען במסגרת האירוע וחזר על כך בעדותו כי פיית המכשיר מזכירה לו איבר מין של בעל חיים והוא חש מושפל מן הדרישה לבצע את בדיקת הנשיפה. לטענתו, הוא הסכים לבצע בדיקה חלופית לגילוי שכרות כמו בדיקת דם, בדיקת מאפיינים וכיו"ב. הוא אישר כי לפני שסירב לבצע את הבדיקה הוסבר לו **"שמבחינתם זה נחשב שאני שיכור"** (ע' 6 ש' 26). הנאשם טוען כי עובר לאירוע לא שתה אלכוהול. הנאשם אישר כי ביצע בעבר בדיקה דומה ובעקבות החוויה הלא נעימה החליט **"שאם אתבקש בעתיד לבצע את הבדיקה אני אסרב. אם יש חשד נגדי אני אסכים לעבור את הבדיקה"** (ע' 7 ש' 23). בהתאם, טען הנאשם כי במקרה זה לא היה כל בסיס לחשד נגדו ועל כן סירב לבצע את הבדיקה. בסיכומיו שב הנאשם וטען כי בהיעדר חשד נגדו לא ניתן לחייבו לבצע את בדיקת הנשיפה מה עוד שהשוטרים שנכחו באירוע סירבו להצעתו לערוך לו בדיקה אחרת לגילוי שכרות כמו בדיקת דם, בדיקת מאפיינים וכיו"ב.

דין והכרעה

6. לאחר ששקלתי את הראיות שהוצגו בתיק זה השתכנעתי כי המאשימה הוכיחה את העבירה המיוחסת לנאשם במידת ההוכחה הנהוגה בפלילים. סעיף 64ב (א1) לפקודת התעבורה קובע כי **"שוטרי רשמי לדרוש מתן דגימה לפי סעיף זה"** (דגימת נשיפה - ס.ד.ס.). **אף בהיעדר חשד כי נעברה עבירה לפי פקודה זו**. יוצא אפוא כי השוטרים באירוע היה רשאים לדרוש מן הנאשם לתת דגימת נשיפה גם ללא קיום חשד נגדו וזאת בניגוד לסברתו או עמדתו של הנאשם בהליך זה. בהינתן סמכות כדין לדרוש מן הנאשם לבצע בדיקת נשיפה ומתן הסבר, שהנאשם אינו חולק על תוכנו או על עצם נתינתו, בדבר משמעות הסירוב שבעקבותיו בא סירובו של הנאשם כאמור בעדותו בבית המשפט הרי שאין לכאורה מנוס מן המסקנה כי במקרה זה השתכללה העבירה של נהיגת רכב בשכרות מכוח סירוב להיבדק.

טענת הנאשם כי לא שתה אלכוהול עובר לאירוע אינה רלוונטית. ההוראה המחייבת את הנאשם לבצע בדיקת נשיפה מניחה כי אם הנאשם לא צרך אלכוהול לפני שאחז בהגה לא צריכה להיות לו סיבה לסרב לבצע את בדיקת הנשיפה. כך נפסק כי **"חזקת השכרות" היא חזקה עובדתית, היא מניחה כי אדם שסרב או שנמנע מלאפשר לרשויות האכיפה לבדוק את מצבו הפיזי, האם שיכור אם לאו, ככל הנראה יש לו מה להסתיר. האפשרות שאדם יסרב להיבדק מסיבות כנות נמוך מהאפשרות שהוא יעשה כן כדי לסכל את פעילות המשטרה - זוהי נקודת המוצא של חזקה זו. אולם, החזקה היא חזקה עובדתית וניתנת לסתירה. לא יהיה נכון והוגן לומר כי כל אדם שמסרב להיבדק בדיקת שתן או בדיקת דם בהכרח נהג תחת השפעה. יכולים להיות הסברים כנים, אף אם נשמעים מעט מופרכים לעיתים, לסירוב או הימנעות מבדיקה.** (ע"ח (ת"א) 41855-07-13 יעקב בן טולילה נ' מדינת ישראל (4.8.13)).

7. כפי שצוין, החזקה בדבר היות הנאשם בשכרות או תחת השפעת אלכוהול מעצם הסירוב לבצע את הבדיקה ניתנת לסתירה והשאלה היא האם טענת הנאשם, עליה חזר שוב ושוב במהלך האירוע ובמהלך משפטו, לפיה חש

השפלה מן הצורך לנשוף לפייה המזכירה לו איבר מין של בע"ח עשויה סותרת או מצדיקה סירוב לבצע בדיקה. התשובה לטעמי היא שלילית. הנאשם ציין בעדותו כי הסירוב לבצע את בדיקת הנשיפה נבע בין היתר גם מהחלטה מחושבת שקיבל בעבר ולפיה **"אם אתבקש בעתיד לבצע את הבדיקה אני אסרב. אם יש חשד נגדי אני אסכים לעבור את הבדיקה"** (ע' 7 ש' 23). במלים אחרות, הנאשם קבע לעצמו מה ידרש שהמשטרה תציג לו על מנת שיסכים לבצע את הבדיקה. כפי שראינו, הוכחת קיומו של חשד נגד הנהג אינה נחוצה על מנת לבסס סמכות לחייבו לבצע בדיקת נשיפה. מכאן שאם הנאשם מודה שהיה יכול לבצע את בדיקת הנשיפה אילו היה מוצג לו בסיס לחשד נגדו הרי שבאותה מידה היה יכול להתגבר על תחושת ההשפלה או אי הנעימות ולבצע את הבדיקה גם מבלי שהוצג לו בסיס לחשד נגדו, כפי שקובע החוק. העובדה שהנאשם סירב לבצע את הבדיקה נעוצה אם כן, על פי התרשמותי, בתחושת הנאשם בדבר חיובו **שלא לצורך וללא בסיס** לבצע בדיקה שאינה נוחה לו ולא אך בשל חוסר נוחות הנובע מביצוע הבדיקה.

8. הנה כי כן, אני קובע כי הטעם שמסר הנאשם להצדקת הסירוב אינו טעם היכול להתקבל מנסיבות מקרה זה ועל פי התרשמותי מן הנאשם ועדותו. הנאשם טען כי היה נכון להסכים לקיום בדיקות חלופיות לגילוי שכרות. לצערי אין בכך לסייע לו. מעבר לכך שכאמור לא שוכנעתי כי תחושת השפלה היא שגרמה לנאשם לסרב לבצע את הבדיקה במקרה זה הרי שהפסיקה קובעת במפורש כי הנהג אינו רשאי להכתיב לשוטר מהו סוג הבדיקה שתבוצע לו וכך נאמר: **"הרשות לדרוש בדיקת נשיפה עומדת לבדה ללא קשר לסוגים אחרים של בדיקות כגון בדיקת דם. אם מעוניין שוטר לדרוש בדיקה מסוג אחר כגון בדיקת דם או שתן, בידו לעשות זאת לפי סעיף 64ב (ב) וכך גם בדיקת רוק לפי סעיף 64ב (א2)). הרשות לדרוש בדיקת נשיפון לעצמה - והרשות לדרוש בדיקה אחרת לעצמה. השוטר רשאי לבחור בבדיקה ואינו כפוף אלא לתנאים ולמגבלות שבסעיפים עצמם, ובוודאי לא לסוג הבדיקה שמעוניין בה הנבדק"** (רע"פ 8624/11 אליסי נ' מדינת ישראל (11.12.11)).

9. לסיכום: סמכותו של השוטר לדרוש מן הנאשם לתת דגימת נשיפה אינה מותנית בקיומו של חשד מוקדם. הנאשם היה חייב לבצע את הוראת השוטר ולמסור דגימת נשיפה, בפרט משעה שלא הוכח כי הייתה קיימת מניעה ממשית לעשות כן. הנאשם אישר כי קיבל הסבר על משמעות הסירוב ולאחריו סירב לבצע את בדיקת הנשיפה ובכך השתכללה עבירת הנהיגה בשכרות מכוח סירוב. הסכמת הנאשם לבצע בדיקה חלופית אחרת אינה מעלה ואינה מורידה שכן השוטר אינו כפוף לסוג הבדיקה בה היה מעוניין הנאשם, בפרט שלא הוכחה מגבלה ממשית על יכולתו של הנאשם לבצע את בדיקת הנשיפה כפי שצווה וזאת גם לשיטת הנאשם.

10. לאור כל האמור לעיל מצאתי כי דבר ביצוע העבירה המיוחסת לנאשם הוכח במידת ההוכחה הנדרשת ואני מרשיע את הנאשם במיוחס לו בכתב האישום.

ניתנה היום, 21.12.16 21 דצמבר 2016, במעמד התובע בלבד.